

Ректору ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

проф. Лук'яненку Д. Г.

documents@kneu.edu.ua

rector@kneu.kiev.ua

Ніколаєва Євгена Борисовича

01133, м. Київ, бул. Лесі Українки xx

тел.: 050 xxxxxxxx

ел. пошта: yevhen.nikolaiev@gmail.com

Шановний Дмитре Григоровичу!

Цими днями у соціальній мережі «Фейсбук» з'явилась інформація про імовірне порушення академічної доброчесності, що могло мати місце у КНЕУ. А саме, у повідомленні йшлося про те, що монографію, яку було видано КНЕУ у 2018 р., нещодавно було перевидано без жодних змін основного тексту, але із внесенням змін до складу авторського колективу. Якщо ця інформація відповідає дійсності, то цей факт можна оцінювати як серйозне порушення академічної доброчесності. Тема академічної доброчесності вже багато років є сферою мого професійного інтересу, а крім того, я не можу бути байдужим до своєї альма матер, де я навчався і пропрацював багато років. Тому я вирішив вивчити ситуацію детальніше.

Наскільки можна зрозуміти, йдеться про імовірне порушення академічної доброчесності у зв'язку не з однією, а одразу з двома монографіями, що були рекомендовані до друку рішенням вченої ради КНЕУ від 22.11.2018 р. Так, на офіційному сайті КНЕУ (https://kneu.edu.ua/ua/University_en/councils/vr/ipprzvru221118/) розміщене інформаційне повідомлення про результати зазначеного засідання вченої ради. У підпунктах 3 і 4 п. 19 цього повідомлення йдеться про рекомендацію до друку двох монографій, однієї за авторством проф. Т.В. Блудової і проф. В.В. Токара, іншої за авторством проф. Т.В. Блудової (наводжу скріншот із сайту):

19. Прийнято рішення щодо рекомендації до друку: **1)** збірника наукових праць «Моделювання та інформаційні системи в економіці», випуск 95 за 2018 рік, випуск 96 за 2018 рік (*одноголосно*); **2)** монографії «Вартісно-орієнтоване управління страховою компанією», підготовленої Барановим Андрієм Леонідовичем, к.е.н., доцентом, в.о. завідувача кафедри страхування, загальним обсягом 15 д.а., на захист докторської дисертації – видання за кошти Університету в межах встановленого ліміту друкованих аркушів (*одноголосно*); **3)** монографії англійською мовою, підготовленої д.е.н., професором Блудовою Т. В. та д.е.н., професором Токарем В. В. «Mathematical support foreconomic security of thestates» («Математичне забезпечення у сфері економічної безпеки держави»), загальним обсягом 7,3 д.а., видання за кошти Університету в межах встановленого ліміту друкованих аркушів (*одноголосно*); **4)** монографії англійською мовою, підготовленої д.е.н., професором Блудовою Т. В. «Mathematical tools for studying indicators' thresholds of the state economic security» («Математичний інструментарій дослідження порогових значень індикаторів економічної безпеки держави»), загальним обсягом 8,5 д.а., видання за кошти Університету в межах встановленого ліміту друкованих аркушів (*одноголосно*); **5)** журналу «Міжнародна економічна політика» № 29 за 2018 рік. (*одноголосно*).

Згідно з інформацією з електронного каталогу бібліотеки КНЕУ, обидві монографії було видано у 2018 р. в електронному вигляді (скріншот):

<p>330.4 Б 70</p> <p>Блудова, Тетяна Володимирівна. Математичний інструментарій дослідження порогових значень індикаторів економічної безпеки держави [Електронний ресурс] : монографія = Mathematical tools for studying indicators' thresholds of the state economic security : monograph / Т. В. Блудова ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Kyiv national economic university named after Vadym Hetman. - Електрон. текстові дані. - Київ : КНЕУ, 2018. - 181, [3] с. - Назва з титул. екрану. - ISBN 978-966-926-928-4 : Б. ц.</p> <p>УДК 330.4:351.863 РУБ 330.4</p> <p>Існує повнотекстова версія (доступ потребує авторизації) Доп.точки доступу: Bludova T. V.; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана"Kyiv national economic university named after Vadym Hetman Нет сведений об экземплярах Знайти схожі</p> <hr/>
<p>330.4 Б70</p> <p>Блудова, Тетяна Володимирівна. Математичне забезпечення у сфері економічної безпеки держави [Електронний ресурс] : монографія = Mathematical support for economic security of the state : monograph / Т. В. Блудова, В. В. Токар ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Kyiv national economic university named after Vadym Hetman. - Електрон. текстові дані. - Київ : КНЕУ, 2018. - 151, [1] с. - Назва з титул. екрану. - ISBN 978-966-926-269-1 : Б. ц.</p> <p>УДК 330.4:351.863 РУБ 330.4</p> <p>Існує повнотекстова версія (доступ потребує авторизації) Доп.точки доступу: Токар, Володимир Володимирович; Tokar V. V.; Bludova T. V.; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана"; Kyiv national economic university named after Vadym Hetman Нет сведений об экземплярах Знайти схожі</p>

Текст першої монографії 2018 року видання з електронного каталогу недоступний, другу монографію 2018 року видання можна завантажити за умови авторизації на сайті бібліотеки КНЕУ.

Згідно з інформацією системи Прозорро (<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2021-09-29-005102-c>), у 2021 р. КНЕУ було видано (у паперовому варіанті накладом 100 прим. кожна) дві монографії із назвами, ідентичними до вищенаведених видань 2018 року. Однак цього разу у документах вказано, що кожну з двох монографій підготовлено авторським колективом у складі:

- Т. Bludova
- V. Chuzhykov
- S. Usherenko
- О. Melnyk
- О. Tertychna
- Y. Kyian

Цей склад авторів відрізняється від переліку авторів видань 2018 року.

Нові монографії включено до електронного каталогу бібліотеки КНЕУ (скріншот):

330.4
М39

Mathematical support for economic security of the state [Електронний ресурс] : monograph / [Т. **Bludova**, V. Chuzhykov, S. Usherenko and other] ; Kyiv Nat. Econ. Univ. named after Vadym Hetman. - Електрон. текстові дані. - Київ : КНЕУ, 2021. - 152 р. - Назва з титул. екрану. - ISBN 978-966-926-360-5 : 70.00 грн

Примечания о происхождении:

Экз. 905639, 905640 : Отримано в дар від Видавництва КНЕУ ім. В. Гетьмана.

УДК 330.4:351.863

РУБ 330.4

Існує повнотекстова версія (доступ потребує авторизації)

Доп. точки доступа:

Bludova, Т.; Chuzhykov, V.; Usherenko, S.; Melnyk, O.; Tertychna, O.; Kyian, Y.; Kyiv Nat. Econ. Univ. named after Vadym Hetman

Имеются экземпляры в отделах: всего 1 : (1)

Свободны: (1)

[Знайти схожі](#)

330.4
М39

Mathematical tools for studying indicators' thresholds of the state economic security [Електронний ресурс] : monograph / [Т. **Bludova**, V. Chuzhykov, S. Usherenko and other] ; Kyiv Nat. Econ. Univ. named after Vadym Hetman. - Електрон. текстові дані. - Київ : КНЕУ, 2021. - 184 р. - Назва з титул. екрану. - ISBN 978-966-926-361-2 : 70.00 грн

Примечания о происхождении:

Экз. 905643, 905644 : Отримано в дар від Видавництва КНЕУ ім. В. Гетьмана.

УДК 330.4:351.863

РУБ 330.4

Існує повнотекстова версія (доступ потребує авторизації)

Доп. точки доступа:

Bludova, Т.; Chuzhykov, V.; Usherenko, S.; Melnyk, O.; Tertychna, O.; Kyian, Y.; Kyiv Nat. Econ. Univ. named after Vadym Hetman

Имеются экземпляры в отделах: всего 1 : (1)

Свободны: (1)

За посиланням <https://eu-ua-economic-security.com.ua/library.php> розміщено електронні версії, імовірно, цих самих двох монографій у версії 2021 р. В цих електронних

версіях зазначено, що монографії (за авторством шести осіб) рекомендовано до друку рішенням вченої ради КНЕУ від 22.11.2018 р. Однак це твердження імовірно є неправдивим, оскільки, як вказано вище, вчена рада КНЕУ у зазначеному рішенні рекомендувала до друку монографії за авторством однієї і двох, а не шести осіб.

Порівняння доступних електронних варіантів тексту двох монографій:

1. Bludova T.V., Tokar V.V. Mathematical support for economic security of the state : monograph. — Київ : КНЕУ, 2018. — 151, [1] с. — ISBN 978–966–926–269–1.
2. T. Bludova, V. Chuzhykov, S. Usherenko, O. Melnyk, O. Tertychna, Y. Kyian. Mathematical support for economic security of the state: monograph. KNEU, 2021. - 152 p. - ISBN 978–966–926–360–5.

— свідчить, що тексти цих досліджень є повністю ідентичними, за винятком титульної сторінки, другої сторінки із вихідними даними видань, переліку співавторів та номера ISBN.

Я не маю доступу до тексту однієї із двох наступних монографій:

1. Bludova T.V. Mathematical tools for studying indicators' thresholds of the state economic security : monograph. — Київ : КНЕУ, 2018. — 181, [3] с. — ISBN 978–966–926–928–4.
2. T. Bludova, V. Chuzhykov, S. Usherenko, O. Melnyk, O. Tertychna, Y. Kyian. Mathematical tools for studying indicators' thresholds of the state economic security: monograph. KNEU, 2021. — 184 p. — ISBN 978–966–926–361–2.

Тому я не можу стверджувати про ідентичність змісту цих двох видань, але припускаю, що вона може мати місце і в цьому випадку, зокрема через те, що у двох виданнях збігається кількість сторінок.

У вихідних даних двох монографій 2021 р. не вказано, що вони є другим виданням (без змін / перероблене / доповнене) видань 2018 р., що імовірно є порушенням державних стандартів України у сфері видавничої діяльності. Водночас, на титульному аркуші нових видань вказано, що нові монографії підготовлені і видані в рамках реалізації КНЕУ проекту, фінансованого програмою Жана Моне:

Joint project of KNEU, Jean Monnet Fund and Education,
Audiovisual and Culture
Executive Agency
**EUROPEAN INTEGRATION IMPACT ON
ECONOMIC SECURITY OF EU MEMBER-STATES**
№ 609859-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CHAIR

With the support of the Erasmus+ Programme
of the European Union

Тому припускаю, що однією із цілей видання зазначених монографій у 2021 р. може бути звітування перед фондом Жана Моне за результатами виконання гранту.

Однак я вважаю, що звітувати перед іноземним грантодавцем шляхом, імовірно, повторної публікації праць, підготовку яких було завершено до моменту одержання фінансування за грантом, із одночасною зміною переліку авторів цих праць є неприпустимим. Такі дії, крім того, слід розглядати як порушення академічної доброчесності, що підпадає під визначення понять, встановлених у ст. 42 Закону України «Про освіту»:

- «академічний плагіат»: новим авторам приписано наукові результати, раніше опубліковані іншими особами;
- «самоплагіат»: монографії у 2021 р. опубліковано як «нові», без згадування факту публікації монографій у 2018 р.;
- «обман»: у різних виданнях зазначено різних авторів того самого тексту.

Мені буде дуже прикро, якщо викладена інформація щодо моєї альма матер знайде своє підтвердження. Також прикро, що причетним до цієї неприємної ситуації імовірно є проф. В.І. Чужиков як проректор КНЕУ, адже дії адміністрації університету мали би слугувати належним етичним прикладом і дороговказом для всієї його спільноти викладачів, студентів, аспірантів і дослідників. Така ситуація може нанести шкоду репутації КНЕУ вже не лише на рівні України, а й серед міжнародних партнерів.

Тому пропоную Вам:

1. Організувати перевірку викладених у цьому листі фактів незалежною комісією (з огляду на те, що у «новому» переліку авторів монографій присутні представники адміністрації КНЕУ, то для мінімізації конфлікту інтересів до участі у роботі такої комісії доцільно залучити колег з-поза КНЕУ).
2. У випадку підтвердження викладеної інформації щодо однієї або обох монографій у версії 2021 р.:

- a. Вжити заходів, передбачених Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», затвердженим рішенням вченої ради КНЕУ від 31.08.2020 р., протокол № 1 (<https://tinyurl.com/czp45pxd>).
 - b. Вилучити з обігу відповідну монографію (монографії), зокрема вилучити їх з бібліотеки КНЕУ та її каталогів, рекомендувати авторам вилучити електронні версії монографії (монографій) з інтернет-ресурсу <https://eu-ua-economic-security.com.ua/library.php>; якщо паперові примірники монографії було надіслано до інших бібліотек України — відкрити їх.
 - c. Заборонити виконавцям вищевказаного гранту за програмою Жана Моне включення до звіту за результатами цього гранту інформації про підготовку зазначених монографій.
 - d. Внести зміни до порядку рекомендації наукових видань КНЕУ до друку, передбачивши у процедурах уважну перевірку цих видань на предмет самоплагіату, невиправданої повторної публікації раніше оприлюднених результатів досліджень.
 - e. Проінформувати про ситуацію і вжиті заходи причетні до цього випадку сторони, зокрема офіс програми Жана Моне.
 - f. Оприлюднити на офіційному сайті КНЕУ інформацію щодо цього випадку. Замовчування тут, на мою думку, недоцільне. Навпаки, публічність продемонструє сильну позицію КНЕУ як інституції із належними управлінськими практиками, а також може запобігти повторенню подібних ситуацій надалі.
3. Розробити і запровадити Політику КНЕУ щодо авторства наукових праць, передбачивши в ній зокрема:
- a. підписання кожним (спів)автором «Анкети автора» перед публікацією, алгоритм внесення змін до переліку авторів раніше оприлюднених досліджень (рекомендації див. <https://publicationethics.org/files/authorship-removal-after-publication-cope-flowchart.pdf>),
 - b. критерії визначення того, який внесок до виконання дослідження є підставою для того, щоб відповідну особу вважали (спів)автором

(найбільш широко визнану в світі сукупність таких критеріїв подано тут:

<https://publicationethics.org/node/34946>

і

тут:

<https://www.neurology.org/neurology-journals-author-center#5.1>),

- с. коректний спосіб відзначення тих осіб, внесок яких до дослідження недостатній для визнання їх співавторами (див. <https://casrai.org/credit/>).
- 4. Розробити та запровадити комплекс змін до внутрішньої системи забезпечення якості освіти КНЕУ з метою запобігання появі подібних ситуацій на стратегічну перспективу.

Прошу письмово проінформувати мене про результати розгляду викладених обставин і прийняті рішення. Інформацію прошу надіслати електронною поштою на адресу yevhen.nikolaiev@gmail.com

З повагою і щиро вболіваючи за успішний розвиток КНЕУ,

Євген Ніколаєв

15.11.2021 р.